

A MESZK Etikai Kollégiumának állásfoglalása

az Igazságügyi Minisztérium hálapénz elfogadásának jogszabályi háttérét egyértelműsítő, a büntető törvénykönyvet érintő módosítási kezdeményezéséhez

2015. április 16.

Előzmények

- 2012. június 28-i keltezéssel a Magyar Egészségügyi Szakdolgozói Kamara Etikai Kollégiuma Állásfoglalást adott ki a Munka Törvénykönyvről szóló 2012. évi I. törvény paraszolvenciát érintő rendelkezéseire kapcsolódóan.

Miszerint: „Jelen esetben az etikai és a jogi szabályozás nincs szinkronban egymással, továbbá ellentmondásos. A munkáltató döntése a hálapénz elfogadásának engedélyezéséről ugyan legalizálja azt, azonban nem mentesíti az egészségügyi szakdolgozót az erkölcsi felelősségvállalástól. A jelenleg hatályban lévő MESZK Etikai Kódexe erkölcsi útmutatást ad és védelmet jelent az egészségügyi szakdolgozók részére. A törvényi változást követően kialakuló gyakorlati tapasztalatoknak megfelelően, az egészségügyi kamarák számára szükségessé válhat az Etikai Kódexek felülvizsgálata, azok esetleges módosítása.

A munkáltató által kiadott hozzájárulás megfogalmazásakor törekedni kell az erkölcsi kérdések kiemelésére és figyelembevételére.

A jogalkotók figyelmét fel kívánjuk hívni az ápolók anyagi és erkölcsi megbecsültségének hiányára, továbbá arra, hogy a jelenlegi joggyakorlat nem veszi figyelembe az erkölcsi normákat, illetve torzítja azokat.”

- Az elmúlt évben megtörtént a MESZK Etikai Kódexének revíziója, felülvizsgálata, mely 2014. április 16-án az Országos Küldöttközgyűlés által elfogadásra került.

MESZK Etikai Kódex

Az Etikai Kódex többek között kiemelten hangsúlyozza

- az erkölcsi felelősséget az egészségügyi dolgozók egymás közötti kapcsolatában;
- az egészségügyi szakdolgozók presztízsének (elismertség, jó hírnév) társadalmi szintű növelését, valamint az ennek megteremtésében vállalt szerepét;
- a képzésben, oktatásban („az utánpótlás-nevelésben”) szerepet vállaló szakdolgozók erkölcsi felelősségét;
- a gyakorlati és elméleti képzésben résztvevők, illetve a vezetők példamutatásának erkölcsi felelősségét.

Konkréten a hálapénz kapcsán megfogalmazott etikai alapelvek a következőképpen kerültek meghatározásra:

„II.20. Az egészségügyi szakdolgozónak olyan magatartást kell tanúsítania, amely mind a beteget, mind a hozzátartozóját arról győzi meg, hogy a beteg állapota szerint szükséges, megfelelő minőségű egészségügyi ellátásért nem vár el a betegől semmiféle külön juttatást.

II.21. Az egészségügyi szakdolgozó hálapénzt nem kérhet, és nem tanúsíthat olyan ráutaló magatartást, amely hálapénz iránti igényt fejez ki.

II.22. Az etikai normák különösen súlyos megsértésének minősül, ha az egészségügyi szakdolgozó bármilyen anyagi vagy nem anyagi eredetű juttatást kér, vagy erre utaló magatartást tanúsít a sürgősségi betegellátás során, haldokló beteg ellátása során, egészségügyi dolgozó ellátása során, és minden olyan esetben, amikor az egészségügyi ellátáshoz való hozzáférés korlátozott.

II.23. Az egészségügyi szakdolgozók egymástól nem fogadhatnak el hálapénzt.’

Állásfoglalás

- 1. Az egészségügyi szakdolgozók erkölcsi megbecsülésének mértéke megmutatkozik az anyagi megbecsültségben. Ennek alapján megállapítható, hogy az egészségügyi szakdolgozók erkölcsi megítélése, ezáltal munkájuk elismerése évtizedek óta perifériára került.**
- 2. Erkölcsileg elfogadhatatlan az a politikai nemtörődömség, amely az egészségügyi szakdolgozók életének ellehetetlenítését idézi elő, veszélyezteti a munkavállalók testi, lelki és szociális biztonságát, mely hozzájárul a betegek elvárható biztonságának a veszélyeztetéséhez.**
- 3. A mindennapos megélhetési problémák rákényszerítik az egészségügyi szakdolgozókat a hálapénz elfogadására is.**
- 4. Ugyanakkor a hálapénz elfogadása a MESZK Etikai Kódexe alapján erkölcsileg vétkes magatartás, ami etikai eljárás indítását eredményezheti, ezért az egészségügyi szakdolgozók erkölcsileg meghasonulni kényszerülnek.**
- 5. A hálapénz adásának cselekménye az egészségügyi szakdolgozó és az egészségügyi ellátást igénybevevő számára is kellemetlen, megalázó, kényelmetlen, zavart helyzetet teremt.**
- 6. A hálapénz legalizálása tovább gyengíti az egészségügyi szakdolgozók iránti közbizalmat. Tévesen az egészségügyi szakdolgozó megvásárolhatóságának a látszatát kelti, miközben az egészségügyi szakdolgozó kizárólag szakmai szempontok alapján tehet különbséget a betegek között az ellátásuk során.**
- 7. Továbbá feszültséget teremthet az egészségügyi dolgozók, illetve az egészségügyi szakdolgozók között a hálapénz aránytalan mértékű megosztása.**
- 8. A hálapénz elfogadásának törvényi legalizálása erkölcsileg teljes mértékben elfogadhatatlan, hiszen ezzel az a téves képzet teremthetőne, hogy a munkabér konszolidációjára már nincs is szükség az ágazatban.**